

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.VI.30.005/2022/5.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Bajnok István előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperesek: ... I. rendű

... II. rendű

A felperes képviselője: Dr. Ravasz László ügyvéd

Az alperesek: ... II. rendű

... III. rendű

Az alperesek képviselője: Lendvai és Szörényi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lendvai András ügyvéd)

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.564/2021/4. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 21.P.20.457/2018/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű és II. rendű felperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a II. rendű alperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak – felhívásra – 120.000 (százhuszezer) felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A II. rendű alperes jogelődje, az E..... E.... L..... K..... B.... Zrt. (a továbbiakban II. rendű alperes) 2005. május 30-i keltezéssel „Ügyféltájékoztató a devizahitelek kockázatairól a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete ajánlása alapján” (a továbbiakban: Ügyféltájékoztató) elnevezésű dokumentumot állított össze.

[2] A felperesek 2006. december 12-én kölcsönkérelmet nyújtottak be a II. rendű alpereshez, amelynek a 6. oldalán rögzítettek szerint az „Ügyféltájékoztató a devizahitelek kockázatairól” szóló kiadványban foglaltakat megismerték, és az abban foglaltak alapján tudomásul veszik, hogy a devizában nyilvántartott hitelek a forintban nyilvántartott hitelekhez képest magasabb kockázatot jelentenek, tekintettel az esetleges árfolyamváltozásokra. Az Ügyféltájékoztató három oldalon keresztül átlátható szerkezetben tájékoztatta a kölcsön felvevőket az árfolyamváltozás, a kamatváltozás lehetőségéről, azok hatását példába foglalt táblázattal bemutatva. Annak 2. pontja tartalmazta, hogy a hitel devizaneme és a forint közötti árfolyam változása hatással van a törlesztő részletek (tőke-, kamat- és kezelési költség tartozás) mértékére; ha a forint árfolyama gyengül, akkor a devizában kifejezett törlesztő részlet forintra átszámított összege magasabb lesz, azaz drágul a hitel, ilyen módon a forint gyengülése növeli a törlesztési terheket. A tájékoztató példa számításokon mutatta be, hogy a kamat és az árfolyam emelkedése milyen módon befolyásolja a törlesztő részletek összegét. Az Ügyféltájékoztató 5. pontja szerint célszerű, hogy az ügyfelek a kölcsön felvételének időpontjában irányadó árfolyam alapján kiszámított törlesztő részletet ne tekintsék fixnek, hanem kalkuláljanak annak tartós növekedésének lehetőségével is. A 6. pont felhívta a figyelmet arra, hogy várhatóan az olcsó devizahitelek kamatterhei növekedni fognak, annak mértéke nem megjósolható.

[3] A felperesek mint adósok és zálogkötelezettek, valamint a II. rendű alperes mint hitelező 2007. január 23-án közjegyzői okiratba foglalt deviza alapú kölcsönszerződést kötött. A kölcsönszerződés szerint a kölcsön célja új lakóház építésének finanszírozása, összege 72.160 svájci franknak megfelelő, de legfeljebb 10.075.000 forint, amelyből 21.487 svájci franknak megfelelő, de legfeljebb 3.000.000 forint lakás-előtakarékossághoz kapcsolódott,

50.673 svájci franknak megfelelő, de legfeljebb 7.075.000 forint annuitásos kölcsön. A szerződés szerint a kölcsön induló ügyleti kamata évi 2,85%, kezelési költsége évi 1,9%, induló teljes hiteldíj mutatója (THM) évi 4,52%. A lakás-előtakarékossághoz kapcsolódó kölcsönrész induló törlesztő részletét havonta 85,05 svájci frankban, a tőke visszafizetésének határidejét 2014. április 30. napjában, az annuitásos kölcsönrész törlesztő részleteinek számát 240-ben, induló összegét havonta 200,58 svájci frankban, esedékességét minden hónap kölcsön folyósításával megegyező napjában határozták meg.

[4] A kölcsönszerződés I.16.1. pontjában a hitelező fenntartotta magának a jogot, hogy ha a kölcsöncél bármely oknál fogva nem, vagy csak részben valósul meg, akkor a kölcsönt egyoldalúan szabad felhasználású kölcsönné alakítsa át, és a két kölcsöntípus kamatkülönbözetét visszamenőlegesen érvényesítse. A szerződés I.16.2. pontja értelmében – a használatbavételi engedély és az épületfeltüntetési kérelem földhivatali benyújtásán túl – az adósok a kölcsön céljának megvalósítását, a hitelcél megvalósításához szükséges építkezés befejezését az ott meghatározott módon tartoztak igazolni.

[5] Az I.17. pont (kockázatfeltáró nyilatkozat) értelmében a kölcsön kockázataival kapcsolatban a felperesek kijelentették, hogy az erre vonatkozó, hitelező által részükre nyújtott részletes tájékoztatást megismerték, megértették, a devizahitel igénybevételével együtt járó és kizárólagosan őket terhelő kockázatokkal tisztában vannak. Tudomásuk van különösen azon árfolyamkockázatról, hogy az előfinanszírozási időszak és a futamidő alatt a forintnak a svájci frankhoz viszonyított árfolyamának kedvezőtlen változása (azaz a folyósításkor érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyamának gyengülése) esetén a devizában megállapított törlesztőrészletek forintban fizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. A szerződés aláírásával az adósok tudomásul vették, hogy ezen kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben ők viselik. Kijelentették továbbá, hogy az árfolyamkockázatból adódó lehetséges hatásokat alapos megfontolás tárgyává tették, és a kockázatot fizetőképességüknek és vagyoni helyzetüket megfelelően mérlegelve vállalták, hogy a bankkal szemben igényt az árfolyamkockázatból eredően nem érvényesítenek.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[6] A felperesek módosított keresetükben a perbeli szerződés érvénytelenségének megállapítását kérték arra hivatkozással, hogy az nem tartalmazza a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 213. § (1) bekezdés b), c), d) és e) pontjában meghatározott tartalmi elemeket, továbbá az árfolyamkockázatot teljes mértékben a felperesekre terhelő szerződéses rendelkezések a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelenek. Az volt az álláspontjuk, hogy a hitelezőtől kapott írásbeli tájékoztatás alapján legfeljebb 43% mértékben kötelesek viselni az árfolyam emelkedéséből eredő terheket, a tisztességtelen feltétel nélkül a kölcsönszerződés nem teljesíthető, ezért a rPtk. 239. § (2) bekezdése alapján az egész szerződés megdől. Jogkövetkezményként kérték a szerződés érvényessé nyilvánítását és az alperesek 150.655 forint megfizetésére kötelezését. Kérték annak megállapítását is, hogy a kölcsönszerződés I.16.1. és I.16.2. pontjaiba foglalt szerződési feltételek tisztességtelenek.

[7] Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a kölcsönszerződés 16.1. pontja egészében és 16.2. pontjának idézett kitétele érvénytelen, azok a peres felek viszonylatában nem alkalmazhatók. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és a pert az I. rendű alperessel szemben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 157. § g) pontja alapján megszüntette, amelyet azzal indokolt, hogy az I. rendű alperesnek az rPp. 48. §-a alapján megszűnt a perbeli jogképessége. A III. rendű alperessel szemben azért utasította el a keresetet, mert a szerződéses jogviszonyban a helyére a II. rendű alperes lépett.

[9] Alaptalannak ítélte az rHpt. 213. § (1) bekezdés b), c), d) és e) pontjainak sérelmére alapított keresetet.

[10] Álláspontja szerint a hitelező által a felpereseknek adott, az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatás megfelelt a rHpt. 203. § (6) bekezdésében és (7) bekezdés a) pontjában, a 6/2013. és a 2/2014. PJE határozatokban, valamint az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-186/16. és C-51/17. számú ítéleteiben támasztott követelményeknek. Kiemelte, hogy az Ügyféltájékoztatóból a felperesek tudomást szereztek az árfolyamváltozás kockázatáról, arról, hogy az árfolyamváltozásnak hatása van a törlesztő részletek összegére akként, hogy a forint gyengülése esetén az növekszik. Erre figyelemmel a felperesek fel tudták mérni, hogy az árfolyamváltozás kockázata miként hat a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeikre. A tájékoztatás alapján a felperesek nem gondolhatták alappal, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem valós, vagy az őket csak korlátozott mértékben terheli. Rámutatott, hogy az Ügyféltájékoztató nem tényyszerűen állította, hogy legfeljebb 43%-kal növekedhet a törlesztő részlet, hanem csak egy feltételezett adatokon alapuló példát mutatott be.

[11] A kölcsönszerződés 16.1. pontjában foglalt szerződési feltételt, valamint a 16.2. pontba foglalt feltétel idézett részét az rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján ugyanakkor tisztességtelennek ítélte.

[12] A felperesek és a II. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, és a keresetet teljesen elutasította. Határozatának indokolásában előrebocsátotta, hogy – a keresetlevél benyújtásának időpontjára tekintettel, a jelen perre irányadó – rPp. 252. § (3) bekezdése alapján a felülbírálat nem terjedt ki a keresetet a III. rendű alperessel szemben elutasító, és a pert az I. rendű alperessel szemben megszüntető jogerőre emelkedett elsőfokú ítéleti rendelkezésekre. Az ítéletábrla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és annak indokaival csak részben értett egyet.

[13] Rögzítette, a felperesek a fellebbezésükben külön nem érveltek a kölcsönszerződés rHpt. 213. § (1) bekezdésének b), c), d) és e) pontjain alapuló érvénytelensége mellett, de a másodfokú bíróság e körben az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett.

[14] Az árfolyamváltozás kockázatát korlátlanul az adósra hárító szerződési feltétel érthetősége, világossága szempontjából annak tulajdonított jelentőséget, hogy a hitelező milyen tájékoztatást adott az adósnak az árfolyamváltozás kockázatáról. A megfelelő tájékoztatással szemben támasztott követelményeket a rHpt. 203. § (6) bekezdése és (7) bekezdésének a) pontja, a 6/2013. és a 2/2014. PJE határozatok, valamint az EUB e tárgyban meghozott ítéletei határozzák meg.

[15] A felperesek a kölcsönkérelmüket nem vitatottan aláírták, és az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem mérlegelt tévesen, ugyanis a kölcsönkérelembe és a közokiratba foglalt kölcsönszerződés I.17. pontja szerinti elismerő nyilatkozat alapján tényként állapítható meg, hogy a felperesek írásbeli tájékoztatót kaptak a hitelezőtől, amely azonos volt a periratokhoz csatolt Ügyféltájékoztatóval. Az okirat felhívja a figyelmet az árfolyamváltozás lehetőségére, tartalmazza, hogy az hatással van a törlesztő részletek mértékére, és kitér arra is, ha a forint árfolyama gyengül, akkor a devizában kifejezett törlesztő részletek forintra átszámított összege magasabb lesz. Ilyen módon a tájékoztató tartalmazza az árfolyamkockázat ismertetését és hatását a törlesztő részletekre, ezért megfelel a rHpt. 203. § (6) bekezdésében és (7) bekezdésének a) pontjában megfogalmazott feltételeknek.

[16] A kölcsönszerződés I.17. pontjában a felperesek tudomásul vették, hogy az árfolyamváltozás kockázatának vagyoni kihatásait teljes mértékben maguk viselik. Az Ügyféltájékoztató nem tartalmaz olyan információt vagy utalást, és a kölcsönszerződésnek sincs olyan rendelkezése, amely alapján a felperesek alappal gondolhatták, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem valós, az árfolyamváltozás nem következhet be bármikor a futamidő alatt, vagy, hogy a kockázat csak korlátozott mértékben, egy bizonyos felső határ eléréséig terheli őket, ezért a tájékoztatás megfelel a 2/2014. PJE határozatban meghatározott követelményeknek is.

[17] A tájékoztatásból a felperesek számára felismerhető volt a forint jelentős leértékelődésének lehetősége a svájci frankkal szemben, az külön kitért a svájci frank kamatnövekedésének lehetőségére is. A tájékoztatásból kitűnt, hogy a forint árfolyamának gyengülése esetén növekedni fog mind a törlesztő részletek, mind a hátralévő tőketartozás forintban kifejezett összege, és hogy ennek a lehetséges növekedésnek nincs felső határa, az akár korlátlan is lehet. Ebből a felperesek okszerűen levonhatták azt a következtetést is, hogy a kockázat viselésének következményeként gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat számukra a kölcsönszerződés teljesítése, a fizetési kötelezettségük mértéke meghaladhatja a teljesítőképességüket. A tájékoztatásból a felperesek számára megismerhető volt, hogy a kockázat milyen mechanizmus útján fejti ki a hatását a fizetési kötelezettségük mértékére, mert a kockázatfeltáró nyilatkozat szöveges magyarázattal és konkrét számadatokat tartalmazó példaszámításokkal modellezte, hogy a svájci frank kamatának és az árfolyamnak az emelkedése külön-külön és együttesen milyen mértékben növeli a törlesztő részletek összegét. A tájékoztatás alapján a felperesek megfelelően felmérhették a kockázat viselésének a gazdasági következményeit, olyan helyzetben voltak, hogy megalapozottan tudtak dönteni a kockázat, valamint a kölcsönszerződésből eredő, a kockázat által befolyásolt kötelezettségek vállalásáról, ezért a tájékoztatás megfelelt az EUB ítéleteiben (C-26/13., C-186/16., C-51/17., C-227/18., C-609/19.) támasztott követelményeknek is.

[18] A felperesek azt az állításukat, hogy a kockázat korlátozottságára utaló tájékoztatást kaptak, amelynek alapján alappal feltételezhatték, hogy csak korlátozott mértékben, egy felső határ eléréséig terheli őket az árfolyamváltozás kockázata, a perben nem tudták bizonyítani, amit a rPp. 3. § (3) bekezdése alapján a terhükre kellett értékelni.

[19] A perbeli kölcsönszerződés megkötésének időpontjában hatályos 1999. évi CXXIV. törvény 9/C. § c) pontja értelmében a PSZÁF ajánlásainak nincs kötelező ereje a törvény hatálya alá tartozó szervezetekre és személyekre, ezért súlytalannak ítélte azt a fellebbezési érvelést, hogy a hitelező által adott tájékoztatás nem felelt meg a PSZÁF 9/2006. (XI. 7.) ajánlásában foglaltaknak, az nem jogszabály, nem is kötelező erejű egyéb jogi norma, ezért arra a perben sem jog, sem kötelezettség nem alapítható.

[20] Tekintettel arra, hogy a hitelező megfelelően tájékoztatta a felpereseket az árfolyamváltozás kockázatáról, érthetőnek és világosnak kell tekinteni a kölcsönszerződésnek az árfolyamváltozás kockázatát korlátlanul a felperesekre hárító feltételét is. Emiatt e feltételre nem alkalmazhatók a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó jogszabályi rendelkezések, nem vizsgálható és nem állapítható meg e feltétel tisztességtelensége.

[21] A felperesek fellebbezési érvelése miatt a másodfokú bíróság jogerős ítéletében utalt arra, hogy a szerződésben kikötött szolgáltatás alkalmatlanságához a rPtk. nem fűzi a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményét, ezért a kölcsönszerződés érvénytelensége akkor sem lenne megállapítható, ha a hitelező által teljesített szolgáltatás alkalmatlan lett volna. A perbeli kölcsön célja új lakóház építésének a finanszírozása volt, erre a célra pedig alkalmas volt a hitelező szolgáltatása, a felperesek abból fedezhették lakóházuk építésének költségeit. A hitelező a kölcsönszerződésben nem vállalta azt, hogy a kölcsön törlesztő részletei a futamidő végéig alacsonyabbak lesznek az azonos összegű forint kölcsönök törlesztő részleteinél. A felperesek a forint kölcsönöknél kedvezőbb kamat ellenében az árfolyamváltozás kockázatának a viselését vállalták, a kockázat pedig jövőbeli bizonytalanságot jelent. Az árfolyamváltozás kockázata azt a bizonytalanságot eredményezi, hogy a svájci frank forinthez viszonyított árfolyama a kölcsön folyósítása után a felperesek számára kedvezően vagy kedvezőtlenül alakul-e. Ez a kockázatviselés nemcsak a forint kölcsönökkel megegyező mértékű fizetési kötelezettség eléréséig bekövetkező árfolyamváltozásokra terjed ki, hanem arra az esetre is, ha az árfolyam emelkedése következtében a törlesztő részletek összege és a felperesek teljes fizetési kötelezettsége meghaladja az azonos összegű forint kölcsönszerződésekből származó fizetési kötelezettség mértékét, azaz a forint kölcsönökkel megegyező mértékű fizetési kötelezettség elérése nem állít fel korlátot a felperesek kockázatviselésére. A felperesek a kölcsönszerződéssel elérni kívánt célként hivatkoztak arra, hogy olyan szerződést kössenek, amelynek alapján a futamidő végéig alacsonyabb fizetési kötelezettség terheli őket annál, mint ha azonos összegű forint kölcsönszerződést kötöttek volna. E szándékuk azonban kívül esik a felek megállapodása alapján a kölcsönszerződésben rögzített célon, így az a felperesek olyan titkos fenntartásának tekinthető, amely a rPtk. 207. § (5) bekezdése alapján közömbös a szerződés érvényessége szempontjából.

[22] Rámutatott az ítéletábra arra is, hogy a hitelbírálat rendeltetése a rHpt. hatálya alá tartozó hitelintézetek prudens működésének biztosítása. Elsődleges célja nem a fogyasztóvédelem, hanem a hitelezők érdekeinek védelme, a kölcsön rendelkezésre bocsátásával vállalt kockázat, a megtérülés valószínűségének felmérése, a megtérülést

veszélyeztető körülmények kiszűrése és a túlzott kockázattal járó ügyletek elkerülése. Mindezt az, hogy a hitelező hitelképesnek minősítette a felpereseket, nem értékelhető a részéről megtévesztő magatartásként, nem tekinthető olyan kifejezett állításnak vagy burkolt utalásnak, hogy a jövedelmük a futamidő teljes időtartama alatt elegendő lesz a törlesztő részletek megfizetésére. Egyébként a megtévesztés, ha fennállna is, a rPtk. 210. § (4) bekezdése értelmében nem semmissé, hanem megtámadhatóvá tenné a szerződést.

[23] A II. rendű alperes fellebbezésében ugyanakkor az ítéletábra megítélése szerint megalapozottan hivatkozott arra, hogy a perbeli kölcsönszerződés I.16.1. pontjában és 16.2. pontjában foglalt kikötések nem tisztességtelenek.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[24] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és – tartalmilag – az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetüknek helyt adó döntés meghozatalát kérték. Állították, a jogerős ítélet sérti az rPtk. 277. § (1) bekezdés a) pontját, 205. § (3) bekezdését, 205/B. § (2) bekezdését, 209. § (1) bekezdését, 209/A § (2) bekezdését, 239. § (2) bekezdését, 200. § (1) bekezdését, 525. § (1) bekezdés e) pontját, az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakba: Pp.) Pp. 265. §-t, 346. § (5) bekezdését és 279. § (1) bekezdését.

[25] Előadták, hogy az eljáró bíróságok nem indokolták érdemben a kereset elutasítását abban a részében, ami a felmondás jogszerűtlenségére vonatkozott az azt megalapozó adósi tartozás hiányában. Érvelésük szerint a kereset e körben annak megállapítására irányult, hogy az „I. rendű alperest” nem illette meg az rPtk. 525. § (1) bekezdés e) pontja szerint a felmondás joga, mivel a felpereseknek – a tisztességtelenül felszámított összeg elszámolására is figyelemmel – nem állt fenn a felmondást megalapozó mértékben hátraléka, súlyos szerződésszegése.

[26] Sérelmezték, hogy a jogerős ítélet nem vizsgálta a felperesek szerződési célját, a jogerős ítélet következtetése e körben a 6/2013. PJE határozat III.2.b) és e) pontjával, a 2/2014. PJE határozat 1. pontjával, egyben az EUB C-609/19. és a C-776/19. számú ítéletével ellentétes. Elmaradt továbbá a korlátlan árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás értékelése során az árfolyamkockázat fogyasztót érintő gazdasági következményeinek, illetve az eset összes körülményeinek figyelembevétele, amivel az ítélet szembe került a BH2020.5.151., a BH.2020.5.152., a BH2021.5.141. és a 2/2014. PJE határozatokkal, és az eltérést nem is indokolta. A gazdasági helyzetre gyakorolt jelentős hatás fogalmát a C-621/17. számú ítélet szerint kellett volna feltárni. Álláspontjuk szerint a Kúria Gfv.VII.30.256/2020/9. számú döntéséből az következik, az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás tisztességtelenségének megítélése nem jogkérdés, hanem ténykérdés, amit minden körülményre kiterjedően kellett volna vizsgálniuk az eljáró bíróságoknak, így a korlátozott precedens rendszer e körben nem érvényesül.

[27] Állították, hogy a 6/2013. PJE határozattal ellentétesen az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták, hogy a kockázatteltérő nyilatkozat a szerződés aláírásával egyidőben került aláírásra, ezért megállapítható, hogy az I. rendű (helyesen, ezért a továbbiakban: II. rendű) alperes nem megfelelő időben adott tájékoztatást a részükre.

[28] Hivatkoztak az EUB C-51/17. számú és C-186/16. számú ítéleteiben foglaltakra és előadták: Amellett, hogy a kamatkockázatot az ERKT 2011/1. számú ajánlása is kiemelten kezeli, hangsúlyozták, hogy a felpereseknek nem volt ideje a szerződés megkötése előtt a kamatsokkot és a fizetési kötelezettségét befolyásoló kamatszámítási elveket átlátni, pedig a kölcsön kockázatát és a gazdasági helyzetére gyakorolt hatását erre figyelemmel is mérték fel. A hitelbírálat eredményéről ugyanakkor a felperesek korábban értesültek.

[29] Kifejtették, hogy a II. rendű alperes a devizakamatokat nem a nemzetközi sztenderdek és a deviza alapú kölcsönszerződések általánosan elismert konstrukciójának megfelelő piaci árázással határozza meg, hanem egyoldalú, akár tisztességtelen döntésével, amiről külön, megfelelő időben nem adott tájékoztatást. A II. rendű alperes idetartozó tájékoztatási kötelezettségét megalapozta, hogy a fogyasztó deviza alapú szerződést az alacsonyabb kamat elérésére köt (C-776/19., 6/2013. PJE határozat), ezért közölnie kellett volna, hogy a devizakamatok változása nem befolyásolja a kölcsönszerződésben alkalmazott kamat mértékét.

[30] A tisztességes és méltányos eljárás alapján való tájékoztatás, illetve az általános szerződési feltételek átláthatósága és érthetősége kapcsán hangsúlyozták a 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: fogyasztói irányelv) elvárásait, ahogy azt az EUB C-186/16. és C-776/19. számú ítéleteiben értelmezte. A helyes kockázatfelmérés és kezelés, illetve a hitelbírálat kapcsán utaltak az ERKT 2/2011. és a PSZÁF 9/2006. (XI. 7.) számú ajánlására, valamint az MNB és a PSZÁF 2008. 02. 15-én kiadott közös ajánlására.

[31] Állították mindezek alapján, hogy jogsértő módon maradt el az ügyben annak vizsgálata, hogy a II. rendű alperes megfelelő időben adott-e az ERKT és a PSZÁF jelzett ajánlásai szerint a hitelbírálat során figyelembe veendő kockázatokra olyan mértékű tájékoztatást, amely alapján a felperesek fogyasztóként felmérhették a kölcsönszerződés tényleges kockázatát és annak a gazdasági helyzetükre gyakorolt hatását. Állították, hogy nem kaptak az előzőeknek megfelelő tartalommal tájékoztatást. Egyebekben a tényleges kockázatot feltáró rendelkezések a szerződésben szétszórtnak és hiányosan helyezkednek el. Minderre tekintettel a felperesek a pozitív hitelbírálatra támaszkodva hozták meg döntésüket, és az alapján joggal feltételezték, hogy az árfolyam- és kamatkockázat nem valós, illetve korlátozott.

[32] Hangsúlyozták, hogy a keresetüket nem az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás önmagában való tisztességtelenségére, hanem a deviza alapú szolgáltatás komplex kockázatairól való tájékoztatás tisztességtelenségére alapították. Kiemelték, a kockázatfeltáró nyilatkozat mellett azonos tájékoztatási értékkel bír a fogyasztó számára a II. rendű alperes reklámja, az ügyintéző tájékoztatása. A hitelbírálatot a II. rendű alperes nem csak a prudens működés részeként, az rHpt. 78. §-a szerint, hanem a kölcsönfolyósítás feltételeként a szerződésben előírtak szerint, vagyis szerződéses kötelezettsége teljesítéseként is végezte, ezért azt az rPtk. 205. § (3) bekezdése, az rHpt. 203. § (6) bekezdése szerint a tájékoztatás megfelelősége, tisztességtelensége kapcsán értékelni kell. A pozitív hitelbírálatból a felperesek alappal következtettek arra, hogy a kölcsönszerződés aránytalan kockázatot nem tartalmaz, és megalapozottan fogadták el a forintkölcsön alternatívájaként ajánlott deviza alapú konstrukciót. A II. rendű alperes tájékoztatása a fogyasztói irányelv 4. és 5. cikkének, az EUB C-51/17. számú ítéletében foglaltaknak, az rPtk. és az rHpt. megjelölt

rendelkezéseinek nem felelt meg, ami a szerződés kockázat viselésére vonatkozó rendelkezéseinek tisztességtelenségét eredményezte. A fogyasztóra telepített kockázat aránytalansága, amelyet átlagfogyasztó nem fogadna el, felveti egyben az rPtk. 205/B. § (2) bekezdésének alkalmazását is, mivel az ilyen szerződéses feltétel nem minősíthető szokásosnak.

[33] Részletezték az átlagfogyasztó irányadó és álláspontjuk szerint vizsgálendő fogalmát. Emellett kitértek arra is, hogy a kölcsönszerződés közokiratba foglalt közjegyző törvényi kötelezettsége volt a szerződésben alkalmazott tisztességtelen szerződési feltételekről és a tisztességtelen szerződési célról tájékoztatást adni, amelynek nyilvánvalóan azért nem tudott eleget tenni, mert maga sem látta át a szerződési feltételeket. Mindez szintén alátámasztja álláspontjuk szerint a támadott szerződéses feltételek nem világos és nem érthető megfogalmazását, amellyel kapcsolatban hivatkoztak még az EUB C-621/17., C-186/16., C-118/17. számú ítéleteire, részletesen idézve az abban foglalt megállapításokat.

[34] Álláspontjuk szerint a kölcsönszerződés kockázataira vonatkozó megfelelő tájékoztatás hiányában az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezések tisztességtelensége vizsgálhatóvá vált, és a jóhiszeműség és az egyensúly, illetve az átláthatóság kritériumainak együttes vizsgálatával állapítható meg az rPtk. 209/A. § (2) bekezdése szerint a kölcsönszerződés főszolgáltatására vonatkozó szerződési feltételek tisztességtelensége. A kifejtettekből megállapítható a vizsgált kikötések tisztességtelensége és a szerződés egészének semmisége az rPtk. 239. § (2) bekezdése szerint.

[35] A felmondás jogszerűtlenségét eredményezte álláspontjuk szerint, hogy a II. rendű alperes nem vette figyelembe a tisztességtelenül felszámított összeget, mert utóbbi esetben a kölcsönszerződés felmondásakor nem lett volna hátralékos törlesztő részlet tartozásuk, vagy az bagatell mértékűnek lett volna csak tekinthető. E körben utaltak a Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. határozatára is. Előadták, hogy a kölcsönszerződés érvénytelensége önmagában megalapozza a felmondás jogszerűtlenségét.

[36] A bizonyítási teherrel kapcsolatban utaltak végül az EUB C-776/19. számú ítéletének 89. pontjára, és állították, az árfolyamkockázatra és a forintkölcsönökénél alacsonyabb kamatra és a törlesztőrészletre vonatkozó szerződési rendelkezésekről való tájékoztatás átláthatósága tekintetében a felpereseket bizonyítási kötelezettség nem terhelte. A bizonyítás sikertelensége az alperes terhén volt értékelendő a Pp. 265. §-a szerint.

[37] A II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[38] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az abban megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek. Az adott ügyben a felülvizsgálati kérelem korlátait a következők képezték.

[39] Előrebocsátja a Kúria a felülvizsgálati eljárás lényegével és korlátaival kapcsolatban, hogy felülbírálati jogkörét az adott ügyben nem irányadó, három kivételtől eltekintve, a felülvizsgálati kérelem korlátján belül, a hatvannapos határidőben érkezett perorvoslati kérelemben – a következőkben kifejtettek szerint érdemi vizsgálatra alkalmas tartalommal – megjelölt jogszabálysértések vizsgálatával gyakorolhatja. Az rPp. 272. § (1) és (2) bekezdései értelmében – miként azokat az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény értelmezte – a jogerős ítélet több rendelkezését támadó, avagy több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel. Ezek a támadott határozat, a jogszabálysértés és azzal összhangban a megsértett jogszabályhely megjelölése, a jogorvoslati kérelem indokainak ismertetése és a Kúria döntésére irányuló határozott kérelem. Több jogszabálysértésre alapított felülvizsgálati kérelemnek valamennyi jogszabálysértés tekintetében teljesítenie kell az előzőekben bemutatott tartalmi elvárást, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. Az rPp. 272. §-át 2012. szeptember 1-jei hatállyal módosító, az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvény 9. §-a és 17. §-a eredményeként a 2012. október 31-e után jogerőre emelkedett határozatok ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmek kötelező tartalmi eleme – egyebek mellett – a megsértett jogszabályhely megjelölése, amelyet – az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolásból kitűnően – konkrétan, a jogforrás, a paragrafusszám, az esetleges bekezdések és pontok számának megadásával kell meghatározni, követelmény továbbá az is, hogy az így megjelölt jogszabályhely megfeleljen a jogszabálysértés szöveges körülírásának.

[40] A felperesek bár felülvizsgálati kérelmükben az „összes” keresetüknek helyt adó ítélet meghozatalát kérték, az a keresetük egyik alapjaként előadott, az rHpt. 213. § (1) bekezdésének való megfeleléssel, továbbá a perbeli szerződés keresettel támadott I.16.1. és 16.1.2. szerződési feltételeivel összefüggésben sem megsértett jogszabályhelyet, sem jogi érvelést nem tartalmazott. A felülvizsgálati kérelem tartalmi hiányossága miatt e kérdéseket a Kúria érdemben nem vizsgálta.

[41] A felperesek téves felülvizsgálati hivatkozásával ellentétben a perbeli kölcsönszerződés felmondásának a jogszerűsége nem képezte a per tárgyát, mert a felmondás érvénytelenségének a megállapítására a felperesek a jelen perben nem terjesztettek elő kereseti kérelmet. Ebből következően ezt a kérdést az eljáró bíróságok nem is vizsgálták, ezért a felülvizsgálati kérelemben e körben megjelölt jogszabályok alkalmazására és megsértésére sem kerülhetett sor. Következésképp ez a kérdés a felülvizsgálati eljárásnak sem képezhetette tárgyát, hiszen a Kúria következetes gyakorlata szerint a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel csak olyan kérdésekben támadható, amely az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt (BH 2001. 172., BH1995. 163.), ezért ezen felülvizsgálati hivatkozás érdemi vizsgálatára nem volt eljárési lehetőség.

[42] Érdemben vizsgálható volt a felülvizsgálati kérelem a deviza alapú kölcsönszerződés szerződéses célját és a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmának értékelésével az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselését előíró szerződéses feltétel tisztességtelenségét illetően, amely kérdésekben a Kúria – a következőkben részletezettek szerint – korábban már állást foglalt.

[43] A Kúria a 6/2013. PJE és a 2/2014. PJE határozataiban – egyebek mellett – a deviza alapú kölcsönszerződések lényegadó sajátosságairól, illetve az e szerződésekben az árfolyamkockázat korlátlan viselésére vonatkozó kikötések tisztességtelensége tárgyában is állást foglalt.

[44] A 6/2013. PJE határozat III.1. pontja a deviza alapú kölcsön lényegét abban fogalmazta meg, hogy az adós tartozása devizában keletkezik, a kölcsön folyósítására és a törlesztésére pedig forintban kerül sor. Abból következően, hogy a tartozás devizában van megállapítva, az adós forintban teljesítendő fizetési kötelezettsége a forint erősödésétől, gyengülésétől függ: az adósnak a devizában meghatározott kölcsönért a forint gyengülése esetén többet kell visszafizetnie, terhei növekednek, míg erősödése esetén kevesebbet, terhei csökkennek. Ezzel szemben a hitelező helyzetére az árfolyam változása nem hat ki, hiszen az adós általi visszafizetéskor forintban ugyanolyan értékű devizához jut, mint amennyit folyósított. Tartalmazza ezen felül a vizsgált jogegységi határozat adott pontja, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés megkötésekor a kölcsönvevő szándéka arra irányult, hogy forintban jusson a kölcsönhöz és tartozását is forintban fizesse vissza, kamatfizetési kötelezettsége ugyanakkor a szerződéskötés idején jellemző forint kölcsönre irányadó kamatnál jelentősen alacsonyabb legyen. Ezen elvárásnak felelt meg a deviza alapú hitelezés konstrukciója, melynek alapjául az rPtk. 231. §-ának szabályai szolgáltak.

[45] A III.2.b) pont alatt – a deviza alapú szerződés konstrukciójának jóerkölcsbe ütköző jellegét vizsgálva – szintén rögzítette a 6/2013. PJE határozat, hogy a deviza alapú kölcsönszerződések megkötésére azért került sor, mert az adós célja az volt, hogy a forint kölcsönszerződések esetén irányadó kamatnál alacsonyabb kamat mellett jusson kölcsönhöz. Erre csak úgy volt lehetőség, ha devizában adósodik el, ami egyben azt jelenti, hogy vállalja az árfolyamváltozás kockázatát, melynek iránya, mértéke előre nem látható, nem kiszámítható. Kitért ezzel kapcsolatban a Kúria egyúttal arra is, hogy a szerződéses konstrukcióból származó árfolyamkockázatot az adós szempontjából kiegyenlíthette az az előny, amely az alacsonyabb kamatban és törlesztőrészletben mutatkozott, tehát mindkét fél realizálhatott számára fontos előnyöket, az aktuális gazdasági, üzleti érdekeinek megfelelően.

[46] A felperesek tévesen, csupán egy kiragadott elemére nézve tartották relevánsnak a 6/2013. PJE határozat indokolását. Álláspontjuktól eltérően a jogegységi döntés nem magának a deviza alapú kölcsönszerződésnek és nem is a szerződő felek közösen meghatározott céljának, hanem az adós saját, őt a szerződéskötéskor motiváló egyéni megfontolásként ismerte el azt, hogy a forintkölcsönöknél alacsonyabb kamatozás mellett jusson kölcsönhöz. Ehhez szorosan hozzátartozik és így is emelte ki a jogegységi határozat – szemben a felperesek stabil törlesztőrészletekre vonatkozó érvelésével –, hogy az előzőek fejében a kölcsönt felvevők vállalták az árfolyamváltozás kockázatát [III. 2.e) pont]. Az árfolyamkockázat ugyanis a kirovó és a lerovó pénznem eltéréséből adódó, szükségképpen és automatikus következmény, a deviza alapú kölcsönszerződések jellegéből következik [6/2013. PJE határozat III/2. a) pontjához tartozó indokolás; EUB C-51/17. számú ítélet].

[47] Megjegyzi ezzel kapcsolatban a Kúria, hogy a felpereseknek a perbelivel azonos, a 6/2013. PJE határozaton is alapuló jogi érvelése tárgya volt az előtte Gfv.VII.30.438/2019. és Gfv.VI.30.007/2022/5. számon indult felülvizsgálati eljárásoknak. E határozatokból is kitűnően – az adott szerződés értelmezésén túl – a 6/2013. PJE határozatnak sem tulajdonítható olyan tartalom, hogy deviza alapú kölcsönszerződés esetén elfogadott

szerződéses célként, vagy a szerződő pénzügyi intézmény kötelezettségvállalásaként – valójában a felperesek teljesítésének korlátjaként – lenne meghatározott a felperesek által állított tartalom: az adósoknak a futamidő teljes idejére a forintkölcsönök törlesztőrészletei mértékében maximált, egyben az aktuális vagyoni és jövedelmi viszonyaikhoz mérten stabilan törleszthető fizetési kötelezettség.

[48] A Kúria a 2/2014. PJE határozatában a deviza alapú kölcsönszerződéseknek az árfolyamkockázat korlátlan viselésére vonatkozó kikötései tisztességtelenségének szempontrendszeréről adott iránymutatást: idetartozóan nemcsak az árfolyamkockázat mibenlétéről és összefüggéseiről, de annak az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó felől történő megítélése kérdésében is. A jogegységi határozat indokolásából kitűnően a fogyasztó részére adott tájékoztatás tekintetében – többek között – azt kell vizsgálni, hogy a fogyasztó képes volt-e értékelni az árfolyamváltozás rá nézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit is; a megadott szempontrendszer teljesülésének értékelése során – a szerződés tartalmán túl – jelentősége van a pénzügyi intézmény által egyéb úton adott tájékoztatásnak, így a kockázatfeltáró nyilatkozatnak is (III/1. pont, C-26/13.).

[49] Az ügyben eljáró bíróságok – ítéleteik indokolásából kitűnően – helyesen értelmezték és figyelembe is vették érdemi álláspontjuk kialakítása során a vizsgált jogegységi határozatokat, és jogszabálysértés nélkül, az irányadó bírósági gyakorlatnak megfelelően foglaltak állást a perbeli szerződésnek az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselését előíró szerződéses feltételei átláthatóságáról. A Kúria egyetért a jogerős ítéletnek az ebben a körben részletesen kifejtett indokaival, amelyekre azok megisméltése nélkül – az rPp.270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 254. § (3) bekezdése alapján – visszaüt. A jogerős ítélet helyes megállapításainak megisméltése nélkül a Kúria a következőket emeli ki a felülvizsgálati kérelemmel kapcsolatban.

[50] A perbelivel azonos szövegezésű árfolyamkockázati tájékoztató megfelelőségét a Kúria már több határozatában részletesen vizsgálta (pl. Pfv.VII.20.974/2019/5., Gfv.VII.30.088/2020/10.), és azt kellő részletezettségűnek, áttekinthető szerkezetben, egyértelműen azonosíthatónak és értékelésre alkalmasnak, érthető tartalmúnak minősítette, hangsúlyozva az „Ügyféltájékoztató” szemléltető, részletes, informatív szöveges magyarázatot adó, közérthető tartalmát.

[51] A Kúria figyelemmel volt a fentiekén túl arra is, hogy Jogegységi Panasz Tanácsa a 2021. november 22-én hozott és a Magyar Közlöny 2021. évi 243. számában 2021. december 28-án közzétett Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozata (a továbbiakban: JPE határozat) értelmében a 2/2014. PJE határozat 1. pontja azzal a kötelező (kiegészült) értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet (JPE határozat elvi tartalom, 34. pont).

[52] A II. rendű alperes tájékoztatója fenti elveknek való megfelelőségéről a Kúria a JPE határozatot követően szintén állást foglalt már (Gfv.VI.30.294/2021/7.), amelyre tekintettel az előzőekben megjelölt egyedi ügyekben folytatott joggyakorlata a JPE határozatot követően is kötelező erejűként hivatkozható. A Gfv.VI.30.294/2021/7. számú ítélet indokolása szerint a II. rendű alperes jogelődje által a felpereseknek adott megfelelő tartalmú árfolyamkockázati tájékoztatásra tekintettel a felperesek a szerződéskötést megelőzően tudomást szereztek a külföldi devizában való finanszírozás kockázatairól, valamint az árfolyamkockázat viselésének vállalása alapján – az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó mércéjével mérve – nem csak azt vehették számításba, hogy a perbeli szerződéshez kapcsolódik árfolyamkockázat, hanem fel kellett ismerjék annak konkrét lényegét, mibenlétét, a fizetési kötelezettségükre gyakorolt hatását, továbbá azt, hogy kockázatviselésének nincs felső határa, tehát az korlátlan [rPtk. 205. § (3) bekezdés, 209. § (1) és (2) bekezdés; 2/2014.PJE, Irányelv 4. cikk (2) bekezdése) és azt értelmező EUB C-186/16. számú ítélet, EUB C-51/17. számú ítélet].

[53] Jelen ügyben a Kúria érdemi döntését a JPE határozattal pontosított, konkretizált szempontrendszer alapulvételével hozta meg.

[54] A felperesek sem a keresetükben, sem a felülvizsgálati kérelmükben nem hivatkoztak a Kúria által korábban még nem vizsgált szempontra, amely megalapozhatta volna a kialakult joggyakorlatától való eltérést. Nem volt alkalmas erre a hitelbírálat és annak állított jelentőségével kapcsolatos érvelésük sem. A felperesek ugyanis a hitelbírálat eredményének általuk értékelt fontosságát és kizárólagos jelentőségét az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás állításuk szerint hiányzó tartalma mellett állították, azonban a már kifejtettek szerint a felperesek a perbeli kölcsönszerződéshez kapcsolódóan kellő tájékoztatást kaptak az árfolyamkockázat kérdésében, ennél fogva kizárólag a hitelbírálat eredményének saját hibájukból tulajdonítottak téves, kizárólagos jelentőséget, és megalapozatlanul hagyták figyelmen kívül az árfolyamkockázat előttük ismertetett mibenlétét és összefüggéseit. Megjegyzi a Kúria, hogy a szintén egységesnek tekinthető gyakorlata szerint a hitelbírálat esetleges nem gondos elvégzése a megkötött szerződés érvénytelenségét nem eredményezi (Gfv.VII.30.494/2018/3.)

[55] Az adott tényállás mellett a felperesek alaptalanul állították, hogy a szerződéskötéssel egyidőben kaptak tájékoztatást az árfolyamkockázatról. Ennek ellentmond a hitel iráni kérelem benyújtásakor, azaz a szerződés megkötését megelőzően több mint egy hónappal korábban az általuk nem vitásan aláírt kérelem tartalma, amely szerint az Ügyféltájékoztatót már akkor megismerték, hiszen a kérelemben cím szerint is nevesített Ügyféltájékoztató kétségmentesen azonosítható a perben becsatolt tájékoztatóval.

[56] A felperesek keresetüket még a Pp. hatálybalépése előtt nyújtották be, így az eljárásra – ideértve a felülvizsgálati eljárást is – az rPp. rendelkezései voltak irányadóak. A perben eljárt bíróságok ítéleteikben következetesen az rPp. rendelkezéseire hivatkozással hozták meg döntésüket. A felperesek felülvizsgálati kérelmében megsértett eljárási jogszabályhelyekként a Pp. egyes rendelkezéseit jelölték meg, amelyek jelen eljárásban nem voltak alkalmazandók, figyelemmel a Pp. 630. § (1) bekezdésében írtakra, így a jogerős ítélet a Pp. rendelkezéseit nem sértheti.

[57] Megjegyzi azonban a Kúria, hogy az eljáró bíróságok az árfolyamkockázat mibenlétével és összefüggéseivel kapcsolatban adott tájékoztatás megfelelőségét vizsgálták, és arról a bizonyítékokat értékelő munkájuk bemutatásával, indokolási kötelezettségük megfelelő teljesítésével foglaltak állást.

[58] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[59] 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 209. § (1) bekezdés, 209/A. §.

A döntés elvi tartalma

[60] A Kúria közzétett határozatában már vizsgált, az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselését előíró szerződéses feltétel tisztességtelenségének hiánya.

Záró rész

[61] A Kúria az eredménytelen felülvizsgálati kérelemre tekintettel a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felpereseket az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 78. § (1) bekezdése és 82. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte a II. rendű alperes áfát is magában foglaló ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A Kúria ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szól 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (3), (5) és (6) bekezdései alapján a kifejtett jogi képviselési tevékenységgel arányos összegben határozta meg. A felperesek kötelesek továbbá az illetékfeljegyzési joguk folytán meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 59. § (1) bekezdése, 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

[62] Az ítélet elleni felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

[63] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2022. október 4.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Bajnok István s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány

hitelélül:

Kúria
VI.Gfv.30.005/2022/5-II.

15

S.K.

bíróági ügyintéző